

DR. DEEPAK CHOPRA

Al treilea Iisus

ACEL HRISTOS PE CARE NU ÎL PUTEM IGNORA

AUTOR TRADUS
ÎN 35 DE LIMBI

CUPRINS

Introducere 9

PARTEA I AL TREILEA IISUS

Izbăvirea Mântuitorului 17

„Eu sunt Lumina lumii“ 38

„Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul nostru“ 59

PARTEA A II-A EVANGHELIA ILUMINĂRII

Cum interpretăm ceea ce spunea Iisus 77

Cine este „adevăratul“ Iisus? 197

PARTEA A III-A SĂ ÎL ACCEPȚI PE IISUS CA PE ÎNVĂȚĂTORUL TĂU: UN GHID PENTRU CĂUTĂTORI

În căutarea unei realități superioare 215

Cum se deschide calea 257

Mijlocul călătoriei	281
Acolo unde sufletul nu moare niciodată	304
Ce ar face Iisus?	320
Referințe bibliografice pentru ediția în limba română	340
Index	341

Izbăvirea Mântuitorului

IISUS ESTE ÎN PERICOL. Când oamenii îl venerază astăzi — sau chiar îi pronunță numele — obiectul devoțiunii lor este puțin probabil să fie acela la care ei se gândesc. Un Iisus legendar a crescut odată cu trecerea timpului. Unii s-au servit de el pentru a diviza neamuri și națiuni. Alții au făcut din el motivul pentru care s-a ajuns la războaie nimicitoare în numele fanteziilor religioase. Moștenirea de iubire descoperită în Noul Testament a fost întinată de cea mai teribilă dovadă de intoleranță și prejudecată care ar fi putut să îl îngrozească pe Iisus în timpul vieții. Cel mai cutremurător dintre toate însă este faptul că învățăturile sale au fost răstălmăcite de unii care urăsc în numele iubirii.

„Uneori, simt cum această presiune socială se întoarce împotriva propriei mele credințe“, mi se destăinuia de curând un catolic nepracticant: „Dar, sunt prea categoric. Pot să iubesc o religie care îi numește pe homosexuali păcătoși, dar îi ascunde pe pedofilii din rândurile clerului? Ieri, în timp ce eram în mașină și mă îndreptam spre locul de muncă, am auzit o melodie rock care suna în felul

următor: «Iisus a mers pe apă când ar fi trebuit să încerce surful» și știi ceva? Am izbucnit în râs. Nu aș fi îndrăznit să reacționez în acest fel când eram mai tânăr. Acum, simt doar un foarte vag sentiment de remușcare.»

Oriunde ți-ai îndrepta privirea, un nor de confuzie plutește deasupra mesajului lui Iisus. Pentru a-l îndepărta suntem nevoiți să clarificăm pentru noi înșine cum îl înțelegem pe cel căruia îi spunem Iisus. Un Iisus este personajul istoric și nu știm mai nimic despre el. Un alt Iisus este cel ce aparține creștinismului. El a fost creat de Biserică pentru a face față propriei ei agende. Cel de-al treilea Iisus, cel căruia îi este dedicată cartea de față, este încă atât de puțin cunoscut, încât până și cei mai devotați creștini nici măcar nu bănuiesc că există. Cu toate acestea, el este acel Hristos pe care nu putem — și nu trebuie — să îl ignorăm.

Primul personaj Iisus era un rabin care străbătea ținuturile Galileei de Nord cu multe secole în urmă. Pe acest Iisus îl simțim încă atât de aproape încât l-am putea atinge. El ne este înfățișat de ochii minții noastre înveșmântat în hainele simple țesute în casă, dar înnobilat de un halou de glorie. Era o persoană blândă, senină, pașnică, iubitoare și, totuși, era deținătorul unor mistere profunde.

Acest Iisus, personajul istoric, a fost dat uitării însă, măturat de vânturile istoriei. Asemeni unei fantome, imaginea lui mai dăinuie încă, o proiecție a tuturor calităților ideale pe care ne-am dori să le deținem noi înșine, dar care, din păcate, ne lipsesc. De ce nu ar putea exista o persoană care să fie absolut iubitoare, absolut plină de compasiune și absolut smerită? Ar putea exista, dacă i-am spune Iisus și l-am trimite în timp, în urmă cu două mii de ani. (Dacă

locuți în Orient, numele lui ar putea fi Buddha, dar bărbatul acela este în egală măsură un personaj legendar și o proiecție a propriei noastre lipse de calitate.)

Primul Iisus nu este nici pe departe un personaj consecvent, așa cum ne va demonstra citirea mai atentă a Evangheliilor. Dacă Iisus era absolut pacifist, atunci de ce declara: „Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie“? (*Evanghelia după Matei*, 10, 34) Dacă era o persoană absolut iubitoare, de ce spunea: „Iar pe sluga netrebnică, aruncați-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.“ (*Evanghelia după Matei*, 25, 30) (Uneori, traducerea este și mai dură, iar Iisus poruncește ca „sluga netrebnică“ să fie încredințată iadului.) Dacă Iisus era smerit, atunci de ce avea pretenția să guverneze peste întreg pământul, mai presus de puterea oricărui rege? Nu mai puțin important, Iisus cel care a viețuit era un om al contradicțiilor derutante.

Și cu toate acestea, cu cât descoperim mai multe contradicții, cu atât acest Iisus își pierde din aura lui de legendă. Omul în carne și oase, care este pierdut pentru istorie, trebuie să fi fost extraordinar de uman. Ca să fie de esență divină, acela trebuie, în primul rând, să dețină din belșug fiecare calitate omenească. După cum spunea odată un faimos maestru spiritual indian: „Nivelul de iluminare pe care l-ai atins înseamnă cât de confortabil te simți ca să îți tolerezi propriile contradicții.“

Milioane de oameni venerază însă un alt Iisus, care nu a existat niciodată, care nici măcar nu ridică vreo pretenție față de substanța efemeră a primului Iisus. Acesta este personajul Iisus construit în mii de ani de către teologi și

alți învățați. El este Duhul Sfânt, Hristosul Sfintei Treimi, sursa Sfintei Împărtășanii și a rugăciunilor, care erau necunoscute rabinului Iisus pe când străbătea pământurile Galileei. El este, în același timp, Prințul Păcii în numele căruia s-au purtat războaie sângeroase. Nu îl putem înțelege pe acest al doilea Iisus până când nu vom fi înțeles mai întâi teologia. Teologia se modifică odată cu suferințele și coborârile existenței umane. Metafizica însăși este atât de complexă, încât ea vine în contradicție cu simplitatea cuvintelor lui Iisus. Ar fi putut el să intre în conflict cu teologii învățați asupra semnificației Euharistiei? Ar fi putut el să îmbrățișeze o doctrină care susține că nou-născuții suntamnați până când nu vor fi botezați?

Cel de-al doilea Iisus ne conduce în pustiu fără să ne arate calea de a ieși de acolo. El a devenit fundamentul unei religii care s-a multiplicat prin mai mult de douăzeci de mii de secte. Acestea își dispută la nesfârșit fiecare fir din țesătura veșmintelor unei fantome. Dar reușește vreo autoritate, oricât de solemnă, să ne informeze cu adevărat la ce s-ar fi putut gândi Iisus? Nu este o contradicție evidentă să susținem că Iisus era o creație singulară — adevărata și unica întrupare a lui Dumnezeu — și, în același timp, să pretindem că suntem capabili să îi înțelegem gândirea când ne referim la evenimente actuale? Și totuși, în numele lui, creștinismul se pronunță când vine vorba despre homosexualitate, controlul nașterilor și moralitatea avortului.

Aceste două versiuni ale lui Iisus — personajul istoric abia schițat și creația teologică abstractă — dețin un aspect tragic pentru mine deoarece pe ambii îi învinovățesc că au furat ceva de preț: pe Iisus care îi învăța pe discipolii săi cum să atingă conștiința divină. Îmi doresc să am

posibilitatea de a demonstra că Iisus era, cu adevărat, după cum se autointitula chiar el, un salvator. Nu *acel* salvator, nu unicul și singurul Fiul al lui Dumnezeu. Mai degrabă, Iisus întruchipa cel mai înalt nivel de iluminare. El și-a petrecut scurta sa existență de adult descriind această iluminare, propovăduind-o și transmițând-o mai departe generațiilor următoare.

Iisus intenționa să salveze omenirea arătându-le celorlalți calea ce trebuie urmată pentru a atinge conștiința divină.

O astfel de interpretare a Noului Testament nu știrbește din importanța primelor două personaje Iisus. Mai degrabă, ele se bucură de o atenție sporită. În locul unei istorii pierdute și al unei teologii complexe, cel de-al treilea Iisus ne oferă o relație directă, care este una personală și actuală. Misiunea noastră este să sondăm adânc în miezul Scripturii și să dovedim că acolo există o hartă care ne ajută să accesăm la iluminare. Eu chiar cred că ea există, fără nicio îndoială; într-adevăr, aceasta este filonul viu al Evangheliilor. Nu este vorba despre credință. Credința tradițională este una și aceeași cu credința în imposibil (așa cum este episodul în care Iisus merge pe apă), dar există un alt gen de credință, care ne dăruie capacitatea de a accede la necunoscut și de a săvârși transformarea.

Iisus vorbea despre necesitatea de a crede în el ca și cum ar fi calea spre mântuire, însă aceste cuvinte i-au fost puse în gură de adeptii lui care scriau toate acestea câteva decenii mai târziu. Noul Testament este o interpretare a învățăturilor lui Iisus de către cei care simțeau că au renăscut, dar, în același timp, simțeau că sunt abandonați. În creștinismul tradițional, ei nu vor fi fost abandonați niciodată;